archeologinių radinių, išskyrus pamatų duobių kontūrus. Pamatų duobės kastos tamsiame molyje (gruntas likęs vykdant XVI a. dabartinės Danės atšakos kasimo darbus), po juo buvo molis su vandens augalų priemaišomis.

Visiškai atidengti pastato nepavyko, kadangi išorinė P siena palenda po dabartine Žvejų gatve, o V kraštas išeina už sklypo teritorijos ties V dalimi.

Archeologinių tyrimų metu nustatyta, kad šioje Klaipėdos senamiesčio dalyje ankstesnis Danės upės krantas yra buvęs per 5 m į P nuo dabartinės krantinės. Buvusį vagos pakraštį žymi krantą sutvirtinusi medinių kuolų eilė. Šių įtvirtinimų pėdsakai užfiksuoti visame sklype.

Be atidengtų pastato pamatų, tiriamame plote aptikti 5 pavieniai stulpai, nesudarantys aiškios sistemos (ankstyvesnio apstatymo liekanos?). Stulpų aplinkoje archeologinių radinių neaptikta, išskyrus sklypo centrinę dalį, kur rasta odos atraižų.

Tyrimų metu surinkti radiniai datuojami XVII–XIX a.

EXPLORATIONS IN KLAIPĖDA, ŽVEJŲ STREET 2B

In 2003 the archaeological explorations in Žvejų street 2B in Klaipėda were conducted. The total area of 429 m^2 was explored. During the investigations the foundation of the 18th century building was uncovered and the line of the current Danė river bank dug in the 16th century was recorded. The archaeological artefacts are dated to the 17th–19th centuries.

ŽVALGOMIEJI TYRINĖJIMAI KLAIPĖDOS DIDŽIOSIOS VITĖS PRIEMIESTYJE

Jonas GENYS

2003 m. liepos–rugpjūčio mėn. buvo tyrinėjamos kasamos vandentiekio, kanalizacijos, šiluminių trasų tranšėjos AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ pratęsiamo sandėlio 6 teritorijoje (J. Zauerveino g. 18). Ši teritorija žinoma kaip Klaipėdos priemiesčio – Didžiosios Vitės Š dalis. Nors istoriniai šaltiniai Didžiąją Vitę mini jau 1540 m., tačiau iš istorinių šaltinių matyti, kad Didžioji Vitė (kitaip dar vadinama Karališkąja Vite) sparčiau pradėjo plėtotis tik XIX a. (J. Tatoris. *Senoji Klaipėda.* V., 1994, p. 48–50). Tyrinėta vieta yra pati šiauriausia šio priemiesčio dalis.

Bendras kasamų tranšėjų ilgis sudarė apie 440 m, tranšėjų plotis – 1–3 m.

Archeologiniai kultūrinių sluoksnių tyrimai parodė, kad kultūrinis sluoksnis vidutiniškai siekia iki 1,5 m gylio, tačiau vietomis – ūkinių duobių vietose jis siekė net iki 2,5 m. Konstatuota, kad dėl labai aktyvių XX a. uosto statybų darbų didelė kultūrinio sluoksnio dalis sunaikinta kasant komunikacijas, įrengiant pamatus. Beje, žvalgomieji archeologiniai tyrimai vyko taip pat neseniai nugriauto didžiulio pramoninio statinio vietoje. Iš minėtų 440 m ilgio kastų tranšėjų nesuardytas sluoksnis išliko tik apie 90 ilginių metrų atkarpoje.

Apatinis – permaišyto smėlio su degėsiais sluoksnis, kuriame aptiktos molinės krosnies pado liekanos, olandiškų pypkių galvutės, bui-

tinės keramikos, yra 0,2–0,5 m storio ir datuojamas XVII a. pačia pabaiga–XVIII a. pradžia. Sluoksnio fragmentai aptikti vandentiekio ir kanalizacijos tranšėjose – statomo sandėlio V dalyje. Kaip rodo šiluminės trasos tranšėjos sluoksniai, R kryptimi šis sluoksnis plonėja ir išnyksta. Tai rodo, jog tik XVII a. pabaigoje–XVIII a. pradžioje čia formavosi Vitės priemiesčio Š dalis. Sodybos, matyt, koncentravosi arčiau Kuršių marių, t. y. toliau į V pusę nuo kasinėjimų vietos.

Kitas sluoksnis išliko iš XVIII–XIX a. raidos etapo, jį sudaro pilka ir juoda žemė su gausiomis organinėmis priemaišomis, gyvulių kaulais, lėkščių, puodų šukėmis. Sluoksnis vidutiniškai yra 0,4–0,5 m. storio. Šiam horizontui priskiriamos ir dvi XIX a. pirmosios pusės ūkinės duobės, aptiktos kanalizacijos tranšėjoje. Duobės pasirodė 1,4–1,5 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus. Jų pjūvyje – dubens formos, apie 1,4 m skersmens ir 0,5 m gylio (viršutinė jų dalis sunaikinta XX a. perkasimų). Duobėse rasta daug stiklinių butelių, lėkščių su datomis fragmentų, kitokios buitinės keramikos. XVIII–XIX a. sluoksnis žymiai intensyvesnis, rodo didesnę gyvenimo, ūkinės veiklos dinamiką.

Trečias tyrinėtos teritorijos raidos etapas – XIX a. pabaiga–XX a. pirmoji pusė. Šio laikotarpio kultūrinis sluoksnis labai intensyvus, jame užfiksuotos kelių mūrinių pastatų pamatų liekanos. Pastatai statyti iš raudonų plytų, surištų cemento skiediniu. Sienos netinkuotos. Aptiktos dvi XX a. pirmąja puse datuojamos ūkinės duobės, kuriose gausu buitinės keramikos, fajansinių lėkščių, kitų daiktų, leidžiančių teigti, kad čia tuomet stovėjo karčema, galbūt restoranas. Šio laikotarpio sluoksnis užfiksuotas visose XX a. antros pusės nesunaikintose vietose.

Tyrimų metu surinkta per šimtą XVII–XX a. pirmosios pusės radinių, kurie perduoti MLIM.

SURVEY EXPLORATIONS IN KLAIPĖDA SUBURB 'DIDŽIOJI VITĖ'

In 2003 in the territory of the joint-stock company the construction works of a warehouse were carried out (J. Zauerveino street 18, Klaipėda). This location is a bit further to the north from the Klaipėda Old Town, in the historic suburb 'Didžioji Vitė'.

The trenches of 440 m long were dug and the cultural layer of 2.5 m thick was recorded. Three significant habitation horizons were singled out

The primary building process in the territory was started at the end of the 17th century – in the first half of the 18th century. The layer of this period is not intensive of 0.2–0.5 m thick. The other building horizon is dated to the end of the 18th century – the 19th century. It is the intensive cultural layer abundant in organic temper and household pottery. The top building horizon is dated to the end of the 19th century – the first half of the 20th century. This period is represented by remains of the foundations of brick buildings and household pits.

During the investigations more than a hundred artefacts dated to the 17th century – the first half of the 20th century were collected.